

Onkomarkery

Co jsou to onkomarkery ?

- Nádorové markery jsou skupina látek, které mohou být produkovány nádorovými buňkami a které nejsou přítomny (nebo jen v omezeném množství) v normálních buňkách.
- Hladina markeru v krvi nebo moči (vyšetřuje se opakovaně) může být obrazem odpovědi nádoru na léčbu nebo naopak časným příznakem zhoršení onemocnění.
- Schopnost produkce markeru je u každého nádoru jiná, negativní výsledek vyšetření proto neznamena, že není přítomen nádor.
- Některé markery však mohou být zvýšeny i při nenádorovém onemocnění. Hlavním účelem vyšetřování markerů je sledování průběhu onemocnění, neslouží k jeho primárnímu odhalení.
- Hodnota markeru udává jeho koncentraci v séru (popř. i jiných tekutinách), pro každý jednotlivý marker je určeno rozmezí hodnot, které jsou považovány za normální.

Příklady onkomarkerů

- **ACP (kyselá fosfatáza):** kostní metastázy, [karcinom prostaty](#)
- **AFP (alfa-fetoprotein):** [hepatocelulární karcinom](#) (nádor jater), některé nádory [vaječnicků](#) nebo [varlat](#).
- **ALP (alkalická fosfatáza):** [sarkomy](#), [karcinom prostaty](#), nenádorové choroby [žlučvodů](#)
- **B2M (B2MG - beta2-mikroglobulin):** [mnohočetný myelom](#), [chronická lymfatická leukémie](#), [lymfomy](#),
- **CA 15-3:** [karcinom prsu](#), některé nádory [zažívacího traktu](#)
- **CA 19-9:** karcinom [slinivky břišní](#), [žaludku](#), [střeva](#), [prsu](#)
- **CA 72-4:** karcinom [žaludku](#), jícnu, [plic](#), [vaječnicků](#)
- **CA-125:** [karcinom vaječnicků](#)
- **CEA (karcino-embryonální antigen):** karcinomy [zažívacího traktu](#), [plic](#), [prsu](#), [vaječnicků](#),

- **GGT (gama-glutamyltransferáza):** nádorové i nenádorové postižení [jater](#)
- **HCG (lidský choriový gonadotropin):** [choriokarcinom](#), nebo [vaječníků](#), v těhotenství.
- **HIAA (kyselina 5-hydroxyindolactová v moči):** [karcinoid](#) s produkcí serotoninu
- **Kalcitonin (hormon):** [medulární karcinom štítné žlázy](#)
- **LD (laktátdehydrogenáza):** [nádory varlat](#), [ledviny](#), [leukémie](#), [Hodgkinův lymfom](#)
- **MCA (Antigen mucinózních karcinomů):** [karcinom prsu](#)
- **NSE (neuron specifická enoláza):** [neuroblastom](#), [retinoblastom](#), [melanom](#), [malobuněčný karcinom plic](#)
- **Paraprotein / Bence-Jonesova bílkovina v moči:** [mnohočetný myelom](#)
- **Prolaktin (hormon):** prolaktinom
- **PSA/fPSA/tPSA (Prostatický specifický antigen / volný / celkový):** [karcinom prostaty](#).